

HOVORÍM
NIE

VÝROČNÁ SPRÁVA 2021

O NÁS

Fenestra je ženská mimovládná organizácia, ktorej poslaním je realizovať aktivity smerujúce k rozvoju demokracie a občianskej spoločnosti založenej na osobnej slobode a zodpovednosti, v ktorej občania a občianky môžu naplno užívať svoje ľudské práva.

Tieto ciele sa usilujeme špecificky naplňovať v oblasti zasadzovania sa za právo žien, ktoré zažívajú násilie v partnerských vzťahoch, a ich detí na dôstojný a sebaurčujúci život bez násilia.

Našou víziou je spoločnosť, v ktorej každá žena slobodne rozhoduje o svojom živote, plne užíva svoje práva a slobody bez násilia a diskriminácie.

Vznikli sme v roku 1996 ako prvé materské centrum na Slovensku a od roku 1999 prevádzkujeme Poradenské centrum Fenestra v Košiciach, v ktorom poskytujeme priamu pomoc a podporu ženám zažívajúcim násilie v partnerských vzťahoch a ich deťom.

Sme skupina žien, ktoré sa snažia prispievať k pozitívnym zmenám v životoch žien, ktoré

zažívajú násilie v párových vzťahoch, a ich detí.

Počúvame, čo nám hovoria ženy a ich deti.

Rešpektujeme ich skúsenosti.

Hľadáme spôsoby účinnej pomoci, podpory a ochrany.

Učíme sa od tých, ktorí majú viac skúseností.

Vzdelávame tých, ktorí potrebujú vedieť viac.

Spolupracujeme, aby ženy a deti našli pomoc, podporu a ochranu.

Vyhodnocujeme to, čo robíme, aby sme neopakovali chyby.

Považujeme za prioritu, aby všetky ženy a deti zažívajúce násilie mali možnosť získať takú pomoc, podporu a ochranu, ktorá im umožní žiť dôstojný život v bezpečí bez násilia a diskriminácie. Na dosiahnutie tohto cieľa realizujeme širokú škálu programov a projektov.

Kontaktné údaje

Fenestra
Festivalové námestie 2
P.O.Box F-12
042 92 Košice

Telefón: +421 911 224 777
E-mail: fenestra@fenestra.sk
Web: <https://fenestra.sk>

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

ÚVODNÉ SLOVO

Milé priateľky a milí priatelia,

táto výročná správa je ohliadnutím sa za druhým rokom, v ktorom životy a prácu nás všetkých stále do veľkej miery ovplyvňovala pandémia COVID-19 a zároveň na mnohých a mnohé z nás začali doliehať aj jej dopady.

Pre našu organizáciu to bol však aj rok výročný, pretože **sme oslávili 25. narodeniny.**

7. júna 1996, oficiálne vznikla Fenestra. Jej zakladajúce členky organizáciu postavili na hodnotách demokracie a ľudských práv a

z presvedčenia, že každá žena má právo žiť slobodne, bez diskriminácie a bez násilia. Tieto hodnoty a odkaz zakladajúcich členiek je dodnes našim základným hodnotovým pilierom. Toto významné výročie sme sa rozhodli oslavovať reflexiou ostatných 25 rokov nielen z pohľadu našej organizácie, ale aj z pohľadu histórie vývoja v oblasti boja proti násiliu na ženách. Na našich sociálnych sieťach nájdete príspevky popisujúce mnohé z míľnikov v tejto oblasti, ale aj spomienky na históriu našej organizácie.

Ako každý rok, aj v roku 2021 bolo nosnou časťou našej práce **poskytovanie špecifickej pomoci a podpory** ženám zažívajúcim násilie v partnerských vzťahoch a ich deťom v našom poradenskom centre. Okrem počtov žien, s ktorými sme pracovali a iných dôležitých údajov, ktoré nájdete v časti venovanej pomoci a podpore, sme so ženami riešili ekonomické **dopady pandémie**, ale aj vyčerpanie z dvoch rokov neistoty, zmien a aj zvýšenej miery sociálnej izolácie.

Mnohé ženy pocitovali neistotu aj vo vzťahu k pretrvávajúcim obmedzeniam vo fungovaní niektorých inštitúcií najmä v obdobiach lockdownov – ženy zažívali opakované odročovanie pojednávania v konaniach, ktoré sa týkali ich detí alebo výživného, čo prehlbovalo ich neistotu a zároveň vytváralo priestor na intenzívnejší nátlak a stupňovanie kontroly zo strany ich násilných partnerov alebo manželov. Zaznamenali sme aj nárast závažnejších foriem násilia na ženách, čo môže tiež súvisieť. Očakávame, že podobné a aj závažnejšie dopady pandémie budeme naplno vidieť v období po jej skončení respektíve po zrušení väčšiny pandemických opatrení.

"Nevieme, čo z toho bude, ale otvárame krízové centrum Fenestra"

[POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE](#)

[ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ](#)

[OBČIANSKY ATIVIZMUS](#)

[PROJEKTY](#)

[FINANČNÁ SPRÁVA](#)

[ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME](#)

V novembri 2021 sme sa na základe zmien v zákone o obetiach trestných činov stali aj **intervenčným centrom** pre obe domáceho násilia. V praxi to bude znamenať zvýšenie dostupnosti pomoci a podpory nielen pre ženy zažívajúce násilie v partnerských vzťahoch, ale aj pre obe širšieho domáceho násilia, na príklad pre starších ľudí, ktorí zažívajú násilie zo strany dospelých detí a ďalšie skupiny ohrozených osôb. Bude to znamenať aj zákonom definovanú súčinnosť polície s intervenčnými centrami, čo otvára priestor, ale

aj výzvu na intenzívnu komunikáciu a diskusie s Policajným zborom SR, Ministerstvom spravodlivosti a inými aktérmi s cieľom nastaviť spoločne túto zložku systému ochrany a pomoci tak, aby dobre a účinne fungovala. Viac k intervenčným centráм nájdete v časti výročnej správy venovanej poskytovaniu špecifickej pomoci a podpory.

Jedna časť výročnej správy sa venuje aj našim **advokačným aktivitám**, v rámci ktorých sme pripomienkovali napríklad nový Národný akčný plán na

prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022 – 2027 a v rámci rozporového konania s predkladateľom sa nám podarilo aspoň čiastočne dosiahnuť, aby viaceré z jeho aktivít mali špecifické zameranie na násilie na ženách. Okrem toho, že sa tento Národný akčný plán nevenuje iným formám násilia na ženách ako je násilie v partnerských vzťahoch (aj to nie vo všetkých častiach špecificky) a čiastočne sexuálnemu násiliu na ženách, za jeho najväčší nedostatok považujeme nejasné východiská a nejasné vymedzenie problematiky násilia na ženách. Odráža to už dlhodobý trend vo viacerých prijímaných politikách a zákonoch nahrádzať problematiku násilia na ženách širším domácim násilím.

Domáce násilie je, samozrejme, ako spoločensky problém tiež dôležité riešiť. Sme však presvedčené, že okrem riešení širšieho domáceho násilia musí mať štát samostatné a kvalitné politiky, ktorú budú viesť k efektívnej prevencii a eliminácii násilia na ženách. A budú pri tom zohľadňovať a uznávať špecifiká násilia na ženách, jeho príčiny zakorenené v nerovnosti postavenia žien v spoločnosti a budú vychádzať

[POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE](#)

[ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ](#)

[OBČIANSKY ATIVIZMUS](#)

[PROJEKTY](#)

[FINANČNÁ SPRÁVA](#)

[ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME](#)

z ľudsko-právnych východísk a skutočnosti, že ide o systémový jav, keďže ide o násilie, ktoré ženy postihuje nepomerne viac. **Ak štát rezignuje na špecifické a komplexné riešenie násilia na ženách, bude to v konečnom dôsledku viesť k oslabeniu postavenia žien v spoločnosti,** čo je v rozpore so záväzkami, ktoré štát má v tejto oblasti smerom k EÚ a OSN.

Viaceré aktivity, ktoré sme realizovali v minulom roku súviseli so **spoluprácou** so spoločnosťou **IKEA** na jej kampani a iniciatíve **#zabezpecnydomov**. Ide o široké spektrum aktivít, ktoré sa týkajú takmer všetkých oblastí našej činnosti – od poskytovania pomoci a podpory až po zvyšovanie občianskeho aktivizmu. O jednotlivých aspektoch spolupráce sa dočítate viac v častiach výročnej

správy venovanej **monitoringom a analýzam, spolupráci, vzdelávaniu** alebo kampani **16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách**, ktorú sa nám aj v druhom roku pandémie podarilo úspešne priniesť ľuďom v online priestore.

Zvlášť zaujímavý je **reprezentatívny prieskum**, ktorý IKEA zabezpečila v spolupráci s našou organizáciou, agentúrou Kantar Hoffman a Karlovou univerzitou, o postojoch slovenskej verejnosti k násiliu na ženách a k násiliu v partnerských vzťahoch všeobecne. Poukazuje totiž na rôzne presvedčenia, ale aj mýty, ktoré medzi ľuďmi na Slovensku prevládajú a ktoré sú zároveň často prekážkou pre ženy zažívajúce násilie v tom, aby o násilí hovorili alebo z násilného vzťahu odišli.

Prieskum napríklad ukázal, že

takmer polovica opýtaných Slovákov a Sloveniek si myslí, že násilie skončí odchodom ženy z násilného vzťahu a viac ako polovica súhlasí s tým, že ak sa žena nestará o domácnosť môže to vyprovokovať násilie voči nej. Je dôležité s týmito zisteniami ďalej pracovať tak, aby prekážok v prostredí bolo pre ženy zažívajúce násilie a ich deti čo najmenej.

O **spolupráci s ďalšími organizáciami** na miestnej, národnej a medzinárodnej úrovni, ktorú sme rozvíjali v roku 2021 a konkrétnych aktivitách sa dočítate v časti venovanej spolupráci.

V neposlednom rade je pre nás dôležité spomenúť, že aj tie najťažšie obdobia sa nám lepšie zvládajú **s podporou ľudí**, s ktorými úzko spolupracujeme na zmysluplných aktivitách a aj s podporou verejnosti a ľudí, ktorým je to, čo robíme sympatické a vnímajú to ako dôležité. Všetkým vám ďakujeme za spoluprácu a podporu v uplynulom roku.

Prajem vám príjemné čítanie.

Dušana Karlovská
Programová riaditeľka

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

POSKYTOVANIE POMOCI A PODPORY ŽENÁM ZAŽÍVAJÚCIM NÁSILIE

V Poradenskom centre Fenestra (ďalej len PCF) sme v roku 2021 poskytovali pomoc a podporu ženám zažívajúcim násilie, krízovú aj dlhodobú.

Špecializované poradenstvo poskytovali 2 poradenské pracovníčky zamestnané na plný úväzok. Ďalšia pracovníčka zamestnaná na čiastočný úväzok mala na starosti manažovanie telefonической linky pomoci. Právnu pomoc a advokátske zastupovanie poskytovala pre naše klientky 1 externá advokátka.

V roku 2021 sme poskytovanie pomoci a podpory ženám zažívajúcim násilie zabezpečovali vďaka finančnej podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Čiastočne sme na zabezpečenie poradenstva využili aj dar od spoločnosti IKEA a časť z prostriedkov z asignácie 2% daní príjmov. Tieto finančné prostriedky slúžili na

dofinancovanie poradenstva v rámci povinného kofinancovania.

Právnu pomoc a advokátske zastupovanie žien zažívajúcich násilie na súdoch sme poskytovali vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Služby poskytované našim Poradenským centrom sú dostupné všetkým ženám. Rešpektujeme rozmanitosť žien a ich detí, ako aj rozmanitosť ich potrieb a tak aktívne prispievame k praxi založenej na nediskriminácii.

Pomoc a podporu, ktorú ženám poskytujeme, je dlhodobá a bezplatná.

V roku 2021 sme celkovo poskytli špecializované poradenstvo 157 ženám.

V roku 2021 bolo **112 klientok dlhodobých** a tvorili **71%** z celkového počtu klientok. V uplynulom roku kontaktovalo naše poradenské centrum **85 nových klientok**, tvorili **54%** z celkového počtu klientok.

Okrem priamej pomoci a podpory ženám sme v roku 2021 poskytli poradenstvo **67**

osobám, ktoré nás kontaktovali kvôli žene zažívajúcej násilie, ktorú poznali alebo s ňou boli v kontakte. Takéto osoby nazývame "tretie osoby" a rozlišujeme, či ide o pracovníkov/čky inštitúcií alebo blízke osoby, teda rodinných príslušníkov/čky ženy, známych/e, priateľov/ky.

V tabuľkách č.01 a č.02 uvádzame prehľad počtu klientok a tretích osôb podľa typu.

V roku 2021 sme celkovo poskytli ženám 7868 úkonov poradenstva.

V tabuľkách č.03 a č.04 uvádzame prehľad počtu úkonov Poradenského centra Fenestra za rok 2021 podľa foriem a druhov poradenstva.

Ďalší rok s pandémiou COVID-19

Aj roku 2021 sme prispôbovali poradenstvo aktuálnej pandemickej situácií. Riadili sme sa najmä proti-pandemickými nariadeniami vlády SR, ako aj usmerneniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré počas trvania núdzového stavu vydalo znovu príkaz, ktorým naše poradenské centrum určilo ako subjekt hospodárskej mobilizácie.

Tab. 01 Počet osôb, ktorým sme poskytli poradenstvo

klientky	157
tretie osoby	67
SPOLU	224

Tab.02 Tretie osoby, ktoré kontaktovali PCF

inštitúcie	33
blízke osoby	34
nezadané	6
násilník	0
rodina	19
známi/e a priatelia/ky	9
SPOLU	67

Tab.03 Počet poradenských úkonov PCF podľa foriem poradenstva

Telefonické poradenstvo	2189
Mailové poradenstvo	2422
Komunikácia poštou	3
Osobný kontakt	2548
Jednanie za klientku	83
Sprevádzanie klientky	3
Písomnosť	217
Štúdium dokumentácie ku klientke	403
SPOLU	7868

Košický samosprávny kraj nám aj tento rok zabezpečoval všetky potrebné ochranné pomôcky, najmä respirátory a AG testy. Pomôcky využívali pracovníčky PCF a zároveň boli distribuované aj klientkam, ktoré si ich v dôsledku nepriaznivej ekonomickej situácie nemohli dovoliť.

V prípadoch zhoršenej epidemiologickej situácie a lockdownov sme poskytovali aj **dištančné formy poradenstva**. Vďaka skúsenostiam z minulého roku boli prechody na dištančné formy poradenstva jednoduchšie a plynulejšie, pre nás ako pracovníčky, ale aj pre samotné ženy. Dištančné formy sa stali súčasťou poradenstva, dokonca v niektorých prípadoch si ženy samy volia túto formu, napr. kvôli vzdialenosti, zaneprázdnenosti a v prípade lockdownov, z dôvodu práce z domu a starostlivosti o deti v čase karantény v ich školách alebo triedach a podobne. Tak sa stala naša pomoc a podpora dostupnejšou aj pre ženy, ktoré by za iných okolností nemohli prísť s nami do osobného kontaktu.

To, čo bolo po skoro 2 rokoch pandémie cítiť v kontakte so ženami, bola najmä **vyčerpanosť z neustále sa**

meniacej situácie a dopady izolácie. Ženy zažívajúce násilie to vo väčšej miere pocítili aj kvôli tomu, že násilní muži často využívali krízovú situáciu v krajine na to, aby mali väčšiu kontrolu nad ženami, ešte viac prehlbovali ich izoláciu a vyčerpávali ich.

Ďalším dopadom pandémie bola aj naďalej pretrvávajúca **nižšia dostupnosť ochrany, pomoci a podpory** zo strany inštitúcií, najmä v prvej polovici roka. Niektoré ženy mali skúsenosť s opakovaným odročením pojednávaní, ktoré sa týkali úpravy práv a povinností k deťom alebo výživného, ako aj porušovania rozhodnutí súdov. To spôsobovalo predlžovanie stavu neistoty žien a ich detí z budúcnosti, pretrvávajúci tlak zo strany násilných partnerov a manželov a viedlo k ďalšiemu vyčerpávaniu.

V neposlednom rade sme zaznamenali aj **častejší výskyt viac závažných foriem násillia**, čo môže tiež súvisieť s dlhotrvajúcou pandemickou krízou. Očakávame, že intenzívnejšie dopady pandémie v zmysle vyššej miery ohrozenia žien a závažnejších foriem násillia budú citeľné ešte viac potom, čo opatrenia zavedené počas pandémie budú vo veľkej

miere zrušené, čo môže z hľadiska dynamiky násillia priniesť riziko stupňovania násillia v dôsledku **straty** tej miery **kontroly** násilných mužov nad ich partnerkami a manželkami, ktorú mali v čase lockdownov a režimu práce z domu. Strata moci a kontroly je jedným z rizikových faktorov vplyvujúcich na mieru ohrozenia žien a ich detí násillím.

Stali sme sa intervenčným centrom

Od 3.11.2021 na základe kladného posúdenia našej žiadosti v rámci akreditácie Ministerstvom spravodlivosti SR pôsobíme ako **intervenčné centrum pre obete domáceho násillia**, ktoré poskytuje špecializovanú odbornú pomoc obetiam trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby a trestného činu domáceho násillia podľa zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov pre okresy **Košice I-IV, Košice-okolie a Rožňava**.

Tým sa naša pomoc a podpora stala dostupnou aj pre obete domáceho násillia, ktoré zažívajú násillie zo strany iných členov a členiek domácnosti, napr. rodičia zažívajúci násillie zo strany svojich dospelých detí

Tab.04 Počet poradenských úkonov PCF podľa typov poradenstva

Krízová intervencia	705
Sociálne poradenstvo	2892
Právne poradenstvo	1172
Advokátske zastupovanie	738
Právna konzultácia	2036
Psychologické poradenstvo	141
Konzultácia o klientke s inštitúciami	67
Konzultácia o klientke s tretími osobami	91
Iný	26
SPOLU	7868

a iné ohrozené osoby.

So vznikom intervenčných centier sa priniesol proaktívny element do pomoci a podpory v oblasti násilia na ženách v partnerských vzťahoch a domáceho násilia. Ako intervenčné centrum totiž poskytujeme pomoc najmä **na základe oznámenia polície**, ktorá intervenčné centrum informuje, že kvôli násilnému správaniu vykázala na 14 dní násilnú osobu z domu alebo bytu, kde býva spoločne s ohrozenou osobou. V takom prípade **proaktívne kontaktujeme** do 72 hodín ohrozenú osobu a ponúkame jej ďalšiu pomoc a podporu. Cieľom je, aby ženy zažívajúce násilie v partnerských vzťahoch a obe domáceho násilia mali okamžitý prístup k nasledujúcej pomoci a podpore, právnej pomoci, po kontaktovaní polície a vykázaní násilnej osoby. Na naše intervenčné centrum sa však môžu obrátiť ženy zažívajúce násilie a obe domáceho násilia aj samé, bez predchádzajúceho zásahu polície.

Keďže ide na Slovensku o úplne novú formu pomoci a podpory, tak až ďalšie roky prinesú reálny obraz o tom, aký vplyv bude mať vznik intervenčných centier

na situáciu žien zažívajúcich násilie a obetí domáceho násilia. Očakávame, že na to, aby takto nastavená súčinnosť polície s intervenčnými centrami bola účinná a kvalitná, **bude potrebná intenzívna komunikácia a diskusia** medzi intervenčnými centrami, ale aj so zástupcami a zástupkyňami Policajného zboru na miestnej, regionálnej a aj národnej úrovni a komunikáciu s ďalšími relevantnými rezortmi ako Ministerstvo spravodlivosti SR alebo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

25
ROKOV
FENESTRA

Prvé roky poskytovanie poradenstva ženám zažívajúcim násilie vo Fenestre

ADVOKAČNÉ AKTIVITY

V uplynulom roku sme sa v rámci advokačných aktivít venovali najmä

pripomienkovaniu návrhov zákonov a strategickým dokumentom štátu k problematike násilia na ženách a rodovej rovnosti.

Rovnako sme sa zúčastňovali stretnutí so zástupcami a zástupkyňami štátnych orgánov a inštitúcií k viacerým pripravovaným zmenám, ktoré menia prax inštitúcií napríklad **v oblasti rodinno-právnej agendy.** Tieto zmeny budú mať priamy dopad na situáciu a bezpečie žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch a ich detí.

Okrem toho sme boli súčasťou pracovnej skupiny, ktorú vytvorilo Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách (KMC) a ktorej úlohou bolo vytvoriť **návrh jednotného zberu dát,** ktoré v rámci pomoci a podpory, ktorú poskytujú, zbierajú **špecifické podporné služby pre ženy** zažívajúce násilie a ich deti – poradenské centrá a bezpečné ženské domy.

Pripomienky k návrhu Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách 2022 – 2027

V záverečnej fáze prípravy Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022 – 2027 (ďalej len NAP) sme predložili naše pripomienky aj do medzirezortného pripomienkového konania (MPK). Spolu sme predložili **35 pripomienok,** z ktorých Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ako predkladateľ, **prijalo 8 a čiastočne prijalo 5** z nich.

Naše **najzásadnejšie pripomienky sa týkali procesu tvorby časti NAP-u, ktorá obsahuje strategické oblasti a úlohy v nich, definovania priorit a úloh v NAP-e, ako aj obsahu tohto dokumentu.** Pri tvorbe národných akčných plánov by mal štát a jeho zodpovedný rezort vedieť jasne pomenovať východiskový stav a podložiť ho faktmi, štatistickými a administratívnymi dátami a analýzami. Popis východiskového stavu by mal byť podkladom pre definovanie

strategických oblastí a cieľov, ktoré chce štát v prevencii a eliminácii násilia na ženách dosiahnuť, ako aj konkrétnych úloh, ktoré k naplneniu cieľov budú viesť. V prípade tohto NAP-u neexistoval popis východiskovej situácie takmer v žiadnej v ňom definovaných strategických oblastí, a preto nebolo možné posúdiť na základe čoho boli určené priority na nasledujúcich päť rokov. Pri pohľade na úlohy obsiahnuté v jednotlivých strategických oblastiach je zjavné, že to, čo sa má NAP-om dosiahnuť sú aktivity, ktoré majú jednotlivé zodpovedné rezorty už definované vo svojich bežiacich alebo pripravovaných národných projektoch. Navyše sa tieto úlohy väčšinou týkajú širšieho domáceho násilia a nie sú špecificky zamerané na prevenciu a elimináciu násilia na ženách. **NAP** tak okrem úloh, ktoré sa do istej miery týkajú aj násilia na ženách v partnerských vzťahoch, **nerieši žiadne ďalšie formy násilia na ženách.** Čiastočne sa pár úloh ešte venuje sexuálnemu násiliu, avšak nie dostačujúco.

Na vznesenie pripomienok v rámci MPK mali pripomienkujúce subjekty a verejnosť 5 pracovných dní, čo je na posúdenie a diskusiu

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

o strategickom dokumente štátu nedostačujúce. Ako členky Výboru pre rodovú rovnosť sme navyše pred samotným MPK nemali možnosť vidieť a vyjadriť sa k časti NAP-u, ktorá definuje strategické oblasti a úlohy k nim.

Našimi pripomienkami sa nám **podarilo čiastočne korigovať nastavenie niektorých úloh v NAP-e tak, aby dávali osobitný dôraz na násilie na ženách v partnerských vzťahoch.**

Naším cieľom bolo od začiatku to, aby štát mal **strategický dokument pre oblasť násilia na ženách**, ktorý jasne definuje samotné chápanie a vymedzenie násilia na ženách, ako aj priority na základe relevantných definícií a relevantných dát. To sa nám čiastočne podarilo. Plnenie cieľov a úloh definovaných v NAP-e budeme v nasledujúcich rokoch sledovať a monitorovať.

Pripomienky k návrhu novely Zákona o ochrane obetí trestných činov, Zákona o Policajnom zbore SR a nastavenie fungovania intervenčných centier

pre obeť domáceho násilia

V uplynulom roku bola prijatá novela zákona o obetiach trestných činov Ministerstva spravodlivosti SR, ktorou sa okrem iného zriadili **intervenčné centrá** pre obeť domáceho násilia. Vo výsledku sme rady, že sa viaceré z našich návrhov dostali jednako do znenia samotného zákona o obetiach trestných činov, zákona o Policajnom zbore SR, ale aj do štandardov pre intervenčné centrá.

Za najpodstatnejšie z našich návrhov a pripomienok, ktoré sme predložili, považujeme **predĺženie lehoty vykázania násilnej osoby zo spoločného obydlija z 10 na 14 dní**. Dôležité je to kvôli tomu, že do procesu vykázania vstupujú intervenčné centrá, ktorých úlohou je poskytnúť ďalšiu pomoc a podporu osobám ohrozeným domácim násilím, vrátane právnej pomoci pri podaní návrhu na neodkladné opatrenie na zákaz vstupu násilnej osoby do domu alebo bytu. Na to, aby mali intervenčné centrá dostatočný čas nadviazať s ohrozenou osobou kontakt, budovať dôveru a zároveň poskytnúť zrozumiteľné informácie

a pripraviť samotný návrh, je treba dostatočný čas. Rovnako potrebujú ohrozené osoby čas spracovať poskytnuté informácie a urobiť skutočne informované rozhodnutie bez toho, aby cítili tlak. Dôležité je aj **nastavenie podmienok** toho, kto sa môže uchádzať o zápis ako intervenčné centrum a aké **postupy a štandardy** musí intervenčné centrum naplňovať, do ktorých sme tiež prispeli našimi návrhmi. V tomto smere oceňujeme spoluprácu s MS SR, KMC a inými organizáciami v procese prijímania tejto podstatnej zmeny, ktorá má potenciál zlepšiť dostupnosť kvalitnej pomoci a podpory pre ženy zažívajúce násilie, ako aj iné obeť domáceho násilia. V prvých rokoch fungovania intervenčných centier bude výzvou nastaviť súčinnosť s políciou tak, aby sme spoločne dosiahli čo najvyššiu efektívnosť týchto zmien.

Zavádzanie jednotných zásad multidisciplinárneho postupu v rodinno-právnej agende

Ministerstvo spravodlivosti SR už niekoľko rokov zavádza do praxe súdov prvky, ktoré by

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

mali zrýchliť konania, ktoré sa týkajú rozvodu manželstva a tiež úpravy práv a povinností k deťom v prípade, že sa rodičia rozvádzajú alebo sa rozišli. Znamená to aj zmeny postupov a praxe orgánu sociálno-právnej ochrany detí, ktorý je v takýchto konaniach v roly kolízneho opatrovníka, ktorý má sledovať záujem dieťaťa. Cieľom je dosiahnuť, aby sa rodičia dohodli na tom, ako budú vo vzťahu k deťom fungovať v budúcnosti, komu budú deti zverené a podobne.

Opatrenia, ktoré súd môže nariadiť s cieľom dosiahnuť dohodu rodičov sú aj rôzne výchovné opatrenia, pri ktorých sa rodičia spoločne stretávajú s pracovníkmi/čkami niektoej zo zložiek sociálno-právnej ochrany detí, kde ich často vedú k tomu, aby spolu dokázali komunikovať a dohodnúť sa v záujme dieťaťa. V prípade, že to jeden z rodičov odmieta, je často označený za nespolupracujúceho rodiča, čo má dopad na výsledok týchto konaní. Ženy zažívajúce násilie v partnerských vzťahoch sú často v pozícii, že majú zo spoločných stretnutí s násilným partnerom alebo manželom obavy a strach, a preto ich odmietajú alebo, ak na ne chodia, sú vystavené ďalšiemu

ohrozeniu a/alebo nátlaku zo strany násilného bývalého partnera alebo manžela.

Tieto **opatrenia totiž môžu byť nápomocné v prípadoch, kde nedochádza alebo v minulosti nedochádzalo k násiliu jedného rodiča voči druhému, vrátane psychických foriem násillia a kontroly**. Je to preto, že pri násilí nejde o nehody, či konflikt alebo schopnosť komunikovať, ale o uplatňovanie moci a kontroly jedným z partnerov, najčastejšie muža, voči druhému partnerovi, a to použitím rôznych stratégií násilného správania a rôznych foriem násillia.

Preto sme sa **aktívne zapájali do diskusie k pripravovanej metodike k zavádzaniu jednotných zásad multi-disciplinárneho prístupu** v tejto oblasti. Tá síce vo svojom texte spomína, že v prípadoch násillia vo vzťahu rodičov nie sú postupy zamerané na dosiahnutie dohody odporúčané, avšak nehovorí nič o tom, ako majú súdy a orgán sociálno-právnej ochrany detí rozlišovať, či ide o násilný vzťah alebo nie, kto sa správa vo vzťahu násilne a aký iný postup majú použiť. Na stretnutiach so zástupcami a zástupkyňami Ministerstva spravodlivosti SR,

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a ich príslušných odborov sme prinášali naše skúsenosti a návrh, aby boli prípady násillia v partnerských vzťahoch identifikované a následne vyňaté z tohto jednotného prístupu a ponechané na rozhodovanie súdov. Tiež sme, rovnako ako iné organizácie pracujúce so ženami zažívajúcimi násillie a ich deťmi, hovorili o rizikách v zmysle bezpečia žien a ich detí, pokiaľ prítomnosť násillia vo vzťahu nebude orgánom sociálno-právnej ochrany detí a súdmi zisťovaná a v konaniach zohľadňovaná. Naše skúsenosti z práce so ženami poukazujú na to, že pokiaľ súdy a orgány sociálno-právnej ochrany detí nebudú hlbkovo zaškolené rozlišovať, či vo vzťahu dochádza alebo dochádzalo k násiliu a nebude ich povinnosťou identifikovať prípady násillia a následne ich vyňať z bežného jednotného postupu, budú ženy a ich deti aj po odchode z násilného vzťahu vystavené ohrozeniu a **hrozí riziko, že sa všeobecne uplatňované postupy stanú predĺženou rukou moci a kontroly mužov, ktorí sa k svojim partnerkám a manželkám správajú násilne**.

Očakávame, že táto oblasť bude

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

jedna z kľúčových oblastí našich advokačných aktivít a snáh aj v nasledujúcom období.

Naše advokačné aktivity sme realizovali vďaka podpore z programu Active Citizens Fund-Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou a vďaka podpore spoločnosti IKEA.

VZDELÁVACIE AKTIVITY

Aj rok 2021 bol do značnej miery ovplyvnený pandemiou COVID-19, a preto boli naše vzdelávacie aktivity oproti iným rokom realizované v menšom rozsahu a online.

V uplynulom roku sme vzdelávacie aktivity smerovali k novej cieľovej skupine a táto príležitosť sa nám naskytla v rámci spolupráce so spoločnosťou IKEA na jej kampani a iniciatíve #zabezpecnydomov. Keďže okrem kampane namierenej na širokú verejnosť, spoločnosť IKEA prišla aj s iniciatívou do vnútra firmy, **vzdelávali sme**

zamestnancov a zamestnankyne obchodného domu IKEA v Bratislave.

Pripravili sme **2 workshopy pre tím lídrov a tím líderky**, ktorí a ktoré budú kontaktnými osobami v prípade, že zamestnanec alebo zamestnankyňa obchodného domu zažíva násilie v partnerskom vzťahu. Spoločnosť IKEA prijala internú smernicu, v rámci ktorej si stanovila bezpečnostné a iné opatrenia na podporu svojich zamestnankýň a zamestnancov, ktoré a ktorí zažívajú alebo zažili násilie. Cieľom workshopov bolo najmä to, aby tím lídri a tím líderky viac rozumeli situácii a dynamike násillia, vedeli ako citlivo hovoriť o násillí a ponúknuť pomoc a podporu a čo neurobiť, aby neohrozili kolegyňu alebo kolegu, ktorá/ý násilie zažíva.

Okrem toho sme pripravili a zrealizovali **workshop pre zamestnankyne a zamestnancov obchodného domu IKEA zameraný na prevenciu násillia**, s názvom „Love is respect“ v rámci ktorého sme interaktívnymi formami hovorili o tom, ako vyzerá **zdravý partnerský vzťah** a dotkli sme sa aj toho, ako rozpoznať, že vzťah s partnerom alebo partnerkou je nezdravý a kedy už ide o násilný vzťah. Veľmi nás potešila pozitívna spätná väzba od účastníkov a účastníčok.

Ďalšou cieľovou skupinou, s ktorou sme v rámci spolupráce so spoločnosťou IKEA mali možnosť viesť **odbornú diskusiu** k násilliu na ženách v partnerských vzťahoch boli ďalší štátni, ale najmä súkromní **zamestnávateľia**, ktorých sa IKEA v spolupráci s Americkou obchodnou komorou a Nadáciou Pontis rozhodla

[POMOC A PODPORA PRE ŽENY ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE](#)

[ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE A ICH DETÍ](#)

[OBČIANSKY ATIVIZMUS](#)

[PROJEKTY](#)

[FINANČNÁ SPRÁVA](#)

[ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME](#)

prizvať k iniciatíve, v rámci ktorej je témou práve rola zamestnávateľov pri prevencii a eliminácii násilia na ženách a domáceho násilia.

Ďakujeme spoločnosti IKEA za túto zaujímavú novú príležitosť a za spoluprácu.

Zamestnávatelia sú nepochybne dôležitou skupinou, ktorá môže nielen smerom k vlastným zamestnankyniam a zamestnancom, ale aj smerom k širokej a odbornej verejnosti prispieť k nulovej tolerancii násilia na ženách v spoločnosti.

Vzdelávanie tímu Fenestra

Aj v uplynulom roku sme mali možnosť zúčastniť sa **webinárov a online diskusií zameraných na násilie na ženách v kontexte pandémie COVID-19**. Na rozdiel od prvého roka pandémie, v ktorom boli webináre zamerané skôr na to, ako zabezpečiť dostupnosť ochrany, pomoci a podpory, boli hlavnou témou webinárov a diskusií dopady pandémie na situáciu žien, najmä žien zažívajúcich násilie a tiež situácia v oblasti legislatívy európskych štátov a EÚ k problematike násilia na ženách a dievčatách.

Za ich organizáciu a za pozvanie ďakujeme najmä našim kolegyniam z európskej siete WAVE (Women Against Violence Europe), ale aj zastúpeniu Európskej komisie na Slovensku.

ANALÝZY A MONITORINGY

Monitoring vrážd žien v dôsledku násilia

Tak ako každý rok, aj v tom uplynulom sme monitorovali elektronické a online médiá s cieľom zmapovať príbehy slovenských žien, ktoré zavraždil ich násilný partner alebo manžel. **Okrem vrážd v dôsledku násilia**, ktoré ženy pred vraždou zažívali zo strany partnera, manžela alebo bývalého partnera alebo manžela, sme sa zamerali aj na **pokusy o vraždy** žien spáchané ich partnermi, manželmi alebo bývalými partnermi alebo manželmi.

Monitorovali sme obdobie od 1. decembra 2020 do 30. novembra 2021. Monitoring vrážd žien z médií ukázal, že v monitorovanom období bolo partnerom, manželom alebo bývalým partnerom alebo manželom **zabitých alebo**

zavraždených 6 slovenských žien.

V ďalších **7 prípadoch** sa ženy, a v jednom prípade aj dieťa, **pokúsil ich partner či manžel zabiť**. Viaceré z týchto žien utrpeli vážne zranenia a v niektorých prípadoch ich pred smrťou zachránilo to, že útok prerušil niekto z príbuzných alebo susedov.

Už niekoľko rokov sledujeme, že médiá sa čoraz menej venujú príbehom žien, ktoré v dôsledku násilia zavraždil alebo sa pokúsil zabiť ich násilný manžel alebo partner. Čoraz častejšie sa stáva, že potom, čo zverejnia prvú správu o prípade vraždy alebo pokuse o vraždu, médiá ďalej prípad nesledujú. **Jedným z najzávažnejších poznatkov** z pravidelného monitoringu vrážd žien v dôsledku násilia je však dlhodobo to, že príbehy zabitých alebo ohrozených žien prinášajú bulvárne médiá v rubrike krimi a takmer vôbec **nie sú témou** komentárov, rozhovorov alebo spoločenskej diskusie vedenej v štandardných **mienkotvorných alebo verejnoprávných** médiách. A to napriek tomu, že **za ostatných 10 rokov bolo partnerom alebo manželom na Slovensku zavraždených 80 žien.**

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

Monitoring systému ochrany a podpory žien zažívajúcich násilie

Akú ochranu a podporu garantuje súčasný systém ženám zažívajúcim násilie a ich deťom?
Projekt je podporený v rámci programu Active Citizens Fund Slovensko, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou.

V roku 2021 sme začali realizovať aj projekt, ktorým chceme zodpovedať otázky „Akú ochranu a podporu garantuje štát ženám zažívajúcim násilie a ich deťom?“, „Aké politiky a opatrenia má, aká je ich implementácia, aké sú ich nedostatky?“.

Za týmto účelom vytvoríme nástroj na monitorovanie systému ochrany a podpory žien v SR, ktoré poskytneme aj iným organizáciám občianskej spoločnosti. Zároveň v rámci projektu zmapujeme systém ochrany a podpory a urobíme analýzu jeho súčasného stavu z pohľadu toho, nakoľko je účinný v ochrane a podpore žien zažívajúcich násilie a ich detí a čo na v tomto systéme chýba.

Výsledky spracujeme do komplexnej správy o stave systému, ktorej súčasťou budú aj odporúčania. Tieto výstupy potom využijeme na otvorenie dialógu s relevantnými aktérmi o tom, čo a akým spôsobom je potrebné v systéme zmeniť, aby boli ženy a ich deti účinne chránené pred násilím.

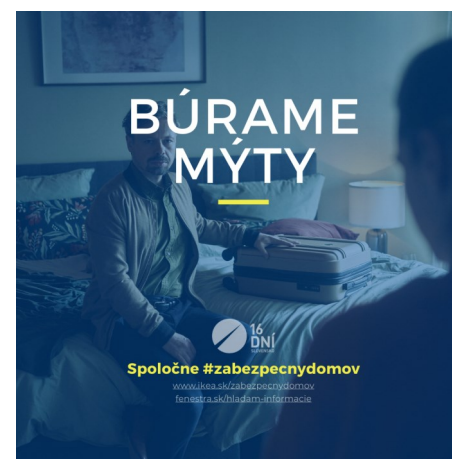
Projekt je podporený z programu Active Citizens Fund, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou.

Reprezentatívny prieskum postojov Sloveniek a Slovákov k násiliu páchanému na ženách

V rámci iniciatívy spoločnosti IKEA s názvom #zabezpecnydomov vznikol aj reprezentatívny prieskum, ktorý poskytuje obraz o tom, **aké postoje majú ľudia na Slovensku k násiliu na ženách a násiliu v partnerských vzťahoch, aké mýty a presvedčenia v spoločnosti**

o násilí na ženách pretrvávajú a kde je povedomie verejnosti o tejto problematike.

Za Fenestru sa prípravy otázok pre realizáciu prieskumu na Slovensku venovala výskumníčka a sociologička Barbora Holubová, ktorá tiež výsledky prieskumu na Slovensku spracovala do komplexnej správy. Okrem nej sa o realizáciu prieskumu zaslúžila aj agentúra Kantar Hoffmann a Karlova univerzita v Prahe.

Prieskum napríklad ukázal, že takmer polovica opýtaných Slovákov a Sloveniek si myslí, že násilie skončí odchodom ženy z násilného vzťahu a viac ako polovica súhlasí s tým, že ak sa žena nestará o domácnosť môže to vyprovokovať násilie voči nej. Je dôležité s týmito zisteniami ďalej pracovať tak,

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

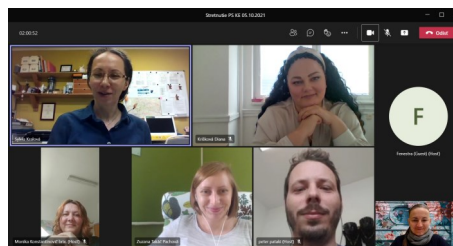
aby prekážok v prostredí bolo pre ženy zažívajúce násilie a ich deti čo najmenej.

Ide o cenné informácie, s ktorými sme následne pracovali aj počas kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách, o ktorej sa dozviete viac v ďalšej časti výročnej správy. Zároveň sme spoločne so zástupcami spoločnosti IKEA vybrané **výsledky prieskumu prezentovali** aj na pôde Ministerstva spravodlivosti SR, na zasadnutí Výboru pre rodovú rovnosť alebo na stretnutí Rule of Law Diplomatic Working Group so zástupcami a zástupkyňami veľvyslanectiev krajín so zastúpením v SR organizovaného Veľvyslanectvom Holandského kráľovstva v Bratislave.

SPOLUPRÁCA

Aj v druhom roku pandémie bolo výzvou udržiavať a rozvíjať spoluprácu v online priestore a nie vždy a so všetkými to bola plnohodnotná náhrada za osobný kontakt.

Tak, ako v roku 2020, aj v uplynulom roku pandémie najviac brzdila spoluprácu v rámci **Pracovnej skupiny na prevenciu a elimináciu násillia**

na ženách v Košiciach. Hoci sa nám podarilo mať viac stretnutí, online forma slúžila skôr na udržiavanie, ako na rozvoj spolupráce. Veríme, že ďalší rok sa budeme môcť vrátiť aj do osobného kontaktu a obnoviť a opätovne naštartovať aj rozvojový aspekt spolupráce medzi inštitúciami.

Pokračovali sme v spolupráci so spoločnosťou **IKEA** v rámci jej iniciatívy **#zabezpecnydomov**. Okrem spomínaných workshopov pre tím lídrov a tím líderky a zamestnancov a zamestnankyne obchodného domu IKEA v Bratislave sme spoločne pracovali na druhom

roku kampane IKEA zameranej na zvyšovanie informovanosti a povedomia ľudí o násilí na ženách.

Jej heslom sa stal slogan **„Prekážok pri odchode z násilného vzťahu je veľa, nebudme jednou z nich“**. Hlavnou témou kampane 2021 bol odchod z násilného vzťahu, prekážky, ktorým ženy čelia pri rozhodovaní sa o odchode a riziká odchodu. IKEA v rámci kampane vytvorila nielen ďalší [video spot](#), ale aj [webovú stránku s informáciami k odchodu z násilného vzťahu](#) pre ženy samotné a pre ich blízkyh a známyh, **na obsahu ktorých sme sa podieľali**.

Rovnako sme sa zúčastnili viacerých **diskusí so zamestnávateľmi**, ktoré iniciovala spoločnosť IKEA a ktorých cieľom bolo predstaviť im internú smernicu s opatreniami na ochranu a podporu zamestnankýň a zamestnancov so skúsenosťou s násilím na ženách a domácim násilím, na tvorbe ktorej sme sa podieľali. Cieľom je inšpirovať ďalších zamestnávateľom k tomu, aby sa tejto problematike z pozície zamestnávateľa aktívne v rámci firiem venovali. V neposlednom rade spoločnosť IKEA poskytla

[POMOC A PODPORA PRE ŽENY ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE](#)

[ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE A ICH DETÍ](#)

[OBČIANSKY ATIVIZMUS](#)

[PROJEKTY](#)

[FINANČNÁ SPRÁVA](#)

[ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME](#)

aj **priamu pomoc** viacerým mimovládnyh organizáciám, ktoré pracujú so ženami zažívajúcimi násilie a ich deťmi. Naše poradenské centrum sme tak mohli vďaka tejto podpore viac zveľadiť, aj sfunkčniť.

Naše poďakovanie za túto spoluprácu patrí jednako spoločnosti IKEA, ale aj našim kolegyniam z OZ HANA a výskumníčke Barbore Holubovej, ktorá prispela k nastaveniu otázok v reprezentatívnom prieskume v kontexte Slovenska a aj k následnej interpretácii a vyhodnoteniu získaných údajov.

Už tradične sme pokračovali aj v spolupráci s európskou sieťou **Women Against Violence Europe – WAVE**. Jedna zástupkyňa našej organizácie bola opätovne zvolená za členku Správnej rady WAVE a zúčastňujeme sa aj pravidelných stretnutí Poradného výboru siete WAVE.

Výročná konferencia siete WAVE bola už druhý rok online a priniesla do diskusie a výmeny skúseností dôležité aspekty násilia na ženách, či už to boli témy spojené s dopadmi pandémie alebo hlavná téma konferencie, ktorou bolo

sexuálne násilie na ženách.

V rámci nášho členstva v **Bezpečnej ženskej sieti proti násiliu na ženách (BŽS)** sme sa aj v uplynulom roku s kolegyňami z ostatných členských organizácií pravidelne stretávali online. Dôležitou témou stretnutí bola naďalej pandémia a jej dopady na podporné služby a na ženy, ako aj aktuálne dianie, ako bola príprava strategických dokumentov štátu alebo príprava vzniku intervenčných centier.

Okrem toho sme v rámci BŽS ďalej **rozvíjali začatú spoluprácu s kolegyňami z Česka, z koalície Ne násilí (NeNa)**, s ktorými sme na troch stretnutiach diskutovali o tom, aké sú rozdiely a v čom máme podobnú legislatívu, skúsenosť so systémom ochrany, pomoci a podpory a ako reagujeme na aktuálne výzvy. Tieto stretnutia sú mimoriadne prínosné, keďže je to naša susedná krajina, s ktorou aj keď máme niektoré veci spoločné, je v mnohom prax v oblasti riešenia problematiky násilia na ženách predsa odlišná.

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

ZVYŠOVANIE OBČIANSKEHO AKTIVIZMU

Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách

Kampaň sme aj v roku 2021 realizovali kvôli pandémie **online**, najmä prostredníctvom našich sociálnych sietí a našej webovej stránky.

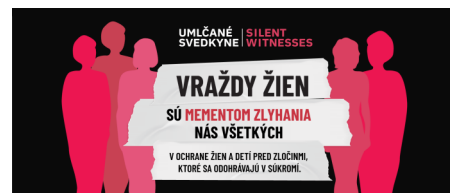
Hlavná téma kampane vzišla z vyššie spomínanej spolupráce so spoločnosťou IKEA na jej kampani #zabezpecnydomov. Venovali sme sa **rôznym aspektom odchodu z násilného vzťahu** ako sú riziká a bezpečie žien a ich detí, prekážky v odchode z násilného vzťahu ako sú ekonomické dopady násilia, strach a obavy, reakcie okolia a inštitúcií. Špecificky sme sa venovali **mýtom a faktom o násilí na ženách** v kontexte toho, kto je zodpovedný za násilie, prečo žena neodíde alebo čo sú efektívne riešenia

násilia na ženách a nakoľko efektívna a dostupná je ochrana, pomoc a podpora. Na tento účel sme použili [výsledky reprezentatívneho prieskumu IKEA](#), na ktorom sme spolupracovali.

Pracovali sme najmä s takými **mýtmí a presvedčeniami** verejnosti, ktoré predstavujú prekážky pre ženy v tom, aby z násilného vzťahu odišli. Na našich sociálnych sietach sme zverejňovali výsledky prieskumu, ktoré poukazovali na presvedčenia a postoje verejnosti, ktoré prenášajú zodpovednosť za násilie na ženy a ďalším presvedčeniam, ktoré v konečnom dôsledku sťažujú ženám odchod z násilného vzťahu. Veľkú časť kampane sme venovali rizikám času odchodu a bezpečiu žien a ich detí.

Počas 16 dní kampane sme uverejnili **32 infografík** pre verejnosť práve na tieto aspekty násilia na ženách v partnerských vzťahoch. Na našich sociálnych sietach mala **kampaň dosah na viac ako 20 000 ľudí**.

Na základe monitoringu vrážd žien v dôsledku násilie sme doplnili **príbehy slovenských žien zavraždených alebo zabitých násilným partnerom alebo manželom** za obdobie od decembra 2020 do novembra 2021 do online verzie výstavy **Umlčané svedkyne** na našej [webovej stránke](#).

Viac o kampani nájdete na našich stránkach na [Facebooku](#) a na [Instagrame](#).

Kampaň sme realizovali vďaka podpore spoločnosti IKEA.

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY AKTIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

PREHLAD PROJEKTOV REALIZOVANÝCH V ROKU 2021

Zlepšenie prístupu žien zažívajúcich násilie k špecifickým podporným službám v Poradenskom centre Fenestra a zvyšovanie ich kvality (2019 - 2022)

Cieľom projektu je prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie. Cieľovou skupinou projektu sú ženy zažívajúce násilie zo strany súčasných alebo bývalých manželov alebo partnerov. Ciele projektu plánujeme naplniť prostredníctvom hlavnej aktivity projektu, ktorou je podpora rozvoja služieb pre obeť násilia, najmä ženy s dôrazom na personálne zabezpečenie poskytovania špecifických podporných služieb, zlepšenie prístupu žien k rôznym druhom a formám poradenstva poskytovaného v Poradenskom centre Fenestra a zlepšenie kvality ich prostredníctvom kontinuálnej evaluácie poskytovaných podporných služieb a zabezpečenia

odborného rastu poradenských pracovníčok. V rámci realizácie projektu poskytneme poradenstvo v Poradenskom centre Fenestra 294 ženám najmä z Košického samosprávneho kraja, ale podľa potreby z Prešovského a Banskobystrického kraja.

Donor: Európsky sociálny fond a Európsky fond regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva v Košickom kraji (2020- 2021)

Cieľom projektu je zvýšenie dostupnosti poskytovania bezplatného komplexného špecializovaného poradenstva ženám zažívajúcim násilie v intímnych vzťahoch a ich deťom (ďalej len násilie) a tým prispievať k prevencii a eliminácii násilia páchaného na ženách v KSK. Dostupnosť rýchlejšej a účinnej špecializovanej pomoci prispieva k zlepšovaniu kvality života klientky a jej detí a k zmierneniu a/alebo odstraňovaniu závažných negatívnych dopadov násilia na

ich život a tiež k prevencii vražd žien a detí v dôsledku násilia. Komplexné špecializované poradenstvo je poskytované v súlade s medzinárodnými a národnými dokumentmi s primárnym cieľom zabezpečiť bezpečie žien, posilnenie a prekonávanie sociálnej izolácie a iných závažných dopadov v dôsledku násilia.

Donor: Košický samosprávny kraj

Akú ochranu a podporu garantuje súčasný systém ženám zažívajúcim násilie a ich deťom (2021 - 2023)

Hlavným cieľom projektu je prispieť k zmene verejných politík v oblasti násilia páchaného na ženách smerom k prijímaniu systémových krokov na základe skutočných informácií a dát. Realizáciou tohto projektu chceme zodpovedať na otázky „Akú ochranu a podporu garantuje štát ženám zažívajúcim násilie a ich deťom?“, „Aké politiky a opatrenia má, aká je ich implementácia, aké sú ich nedostatky?“. Vytvoriť nástroje na monitorovanie systému ochrany a podpory žien v SR,

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

poskytnúť ich aj iným organizáciám občianskej spoločnosti. Zmapovať a urobiť analýzu stavu systému ochrany a podpory, výsledky spracovať do komplexnej správy o stave systému, ktorej súčasťou odporúčania. Tieto výstupy využijeme na advokačné aktivity a otvorenie dialógu s relevantnými aktérmi. Projekt realizujeme v partnerstve s OZ HANA.

Donor: Projekt je podporený z programu Active Cizizens Fund, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou.

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

FINANČNÁ SPRÁVA 2021

V roku 2021 tvorili celkové náklady organizácie 95641,36 EUR, z čoho 72,77% boli náklady potrebné na zabezpečenie pomoci a podpory pre ženy zažívajúce násilie a ich deti, 26,34% prostriedkov sme použili na aktivity zamerané na zlepšovanie podmienok v prostredí a menej ako 1% na rozvoj organizácie.

Náklady na činnosť organizácie boli v roku 2021 z 74% vykryté z verejných zdrojov, 22% nákladov pochádzalo z daru IKEA Bratislava s.r.o. a z 4% z iných súkromných zdrojov a vlastnej činnosti.

Poskytovanie pomoci a podpory pre ženy zažívajúce násilie sme pokryli na 87% z prostriedkov získaných z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci operačného programu Ľudské zdroje; dar IKEA Bratislava s.r.o., ďalšie súkromné dary a poukázané prostriedky z podielu dane z príjmov sme použili na dofinancovanie, hlavne v rámci povinného kofinancovania. Vďaka daru IKEA Bratislava s.r.o. sme vynovili vybavenie

poradenského centra. Prostriedky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny boli určené na mimoriadne pandemické odmeny.

Aktivity na zlepšovanie podmienok v prostredí na pomoc, podporu a ochranu žien zažívajúcich násilie a ich detí sa vzhľadom na pokračujúcu pandemickú situáciu boli opäť mimo fyzického verejného priestoru a sústredili sme sa na výskumnú a konzultačnú činnosť a aktivity v online priestore, a to hlavne vďaka daru IKEA Bratislava s.r.o. (62%) a grantu z Active Citizens Fund-Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014-2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou (29%). Z vlastných zdrojov sme financovali aktivity na oslavu 25. narodenín Fenestry v online priestore.

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

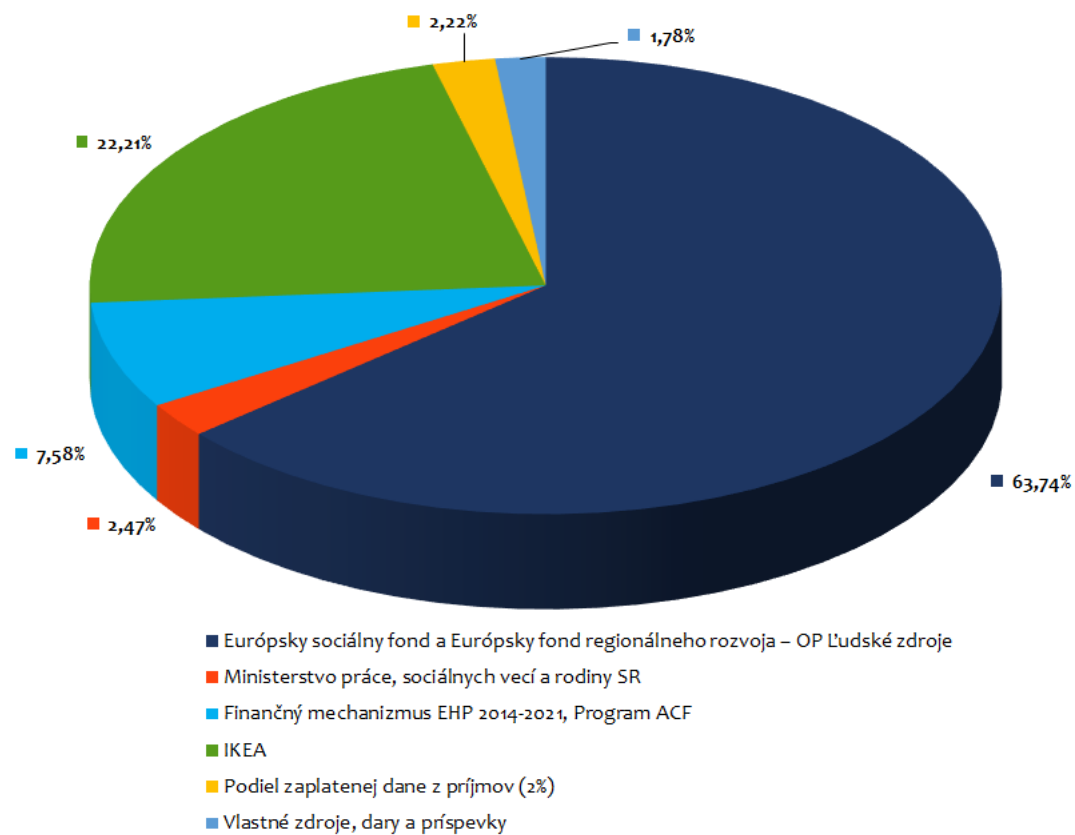
FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

Náklady podľa zdrojov

Celkové náklady podľa programov a zdrojov	Celkom	Pomoc a podpora	Zlepšovanie podmienok v prostredí	Rozvoj organizácie
Európsky sociálny fond a Európsky fond regionálneho rozvoja – OP Ľudské zdroje	60 960,25 €	60 960,25 €	0,00 €	0,00 €
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	2 366,00 €	2 366,00 €	0,00 €	0,00 €
Finančný mechanizmus EHP 2014-2021, Program ACF	7 247,45 €	0,00 €	7 247,45 €	0,00 €
IKEA	21 238,79 €	5 492,97 €	15 745,82 €	0,00 €
Podiel zaplatenej dane z príjmov (2%)	2 123,78 €	131,67 €	1 842,07 €	150,04 €
Vlastné zdroje, dary a príspevky	1 705,09 €	648,96 €	360,00 €	696,13 €
	95 641,36 €	69 599,85 €	25 195,34 €	846,17 €

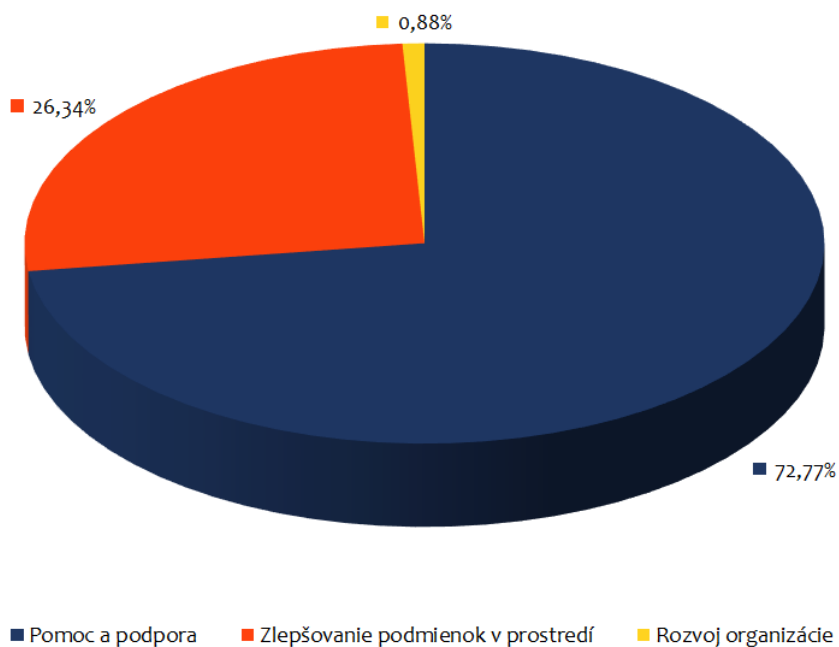
1 Podiel jednotlivých zdrojov na celkových nákladoch

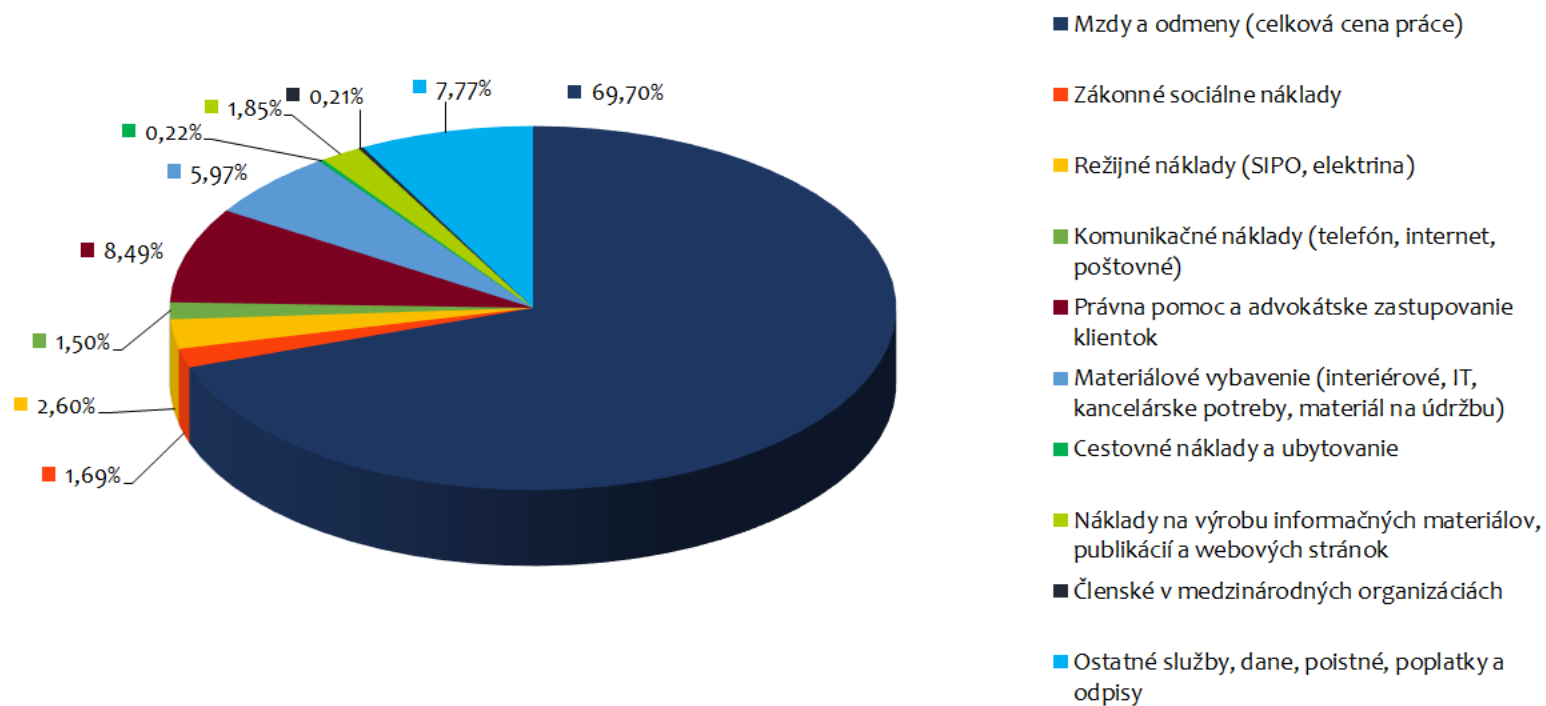
Náklady podľa programov

Celkové náklady podľa programov a položiek	Celkom	Zlepšovanie podmienok v prostredí		
		Pomoc a podpora	Rozvoj organizácie	
Mzdy a odmeny (celková cena práce)	66 662,44 €	45 176,52 €	21 485,92 €	0,00 €
Zákonné sociálne náklady	1 612,94 €	1 612,94 €	0,00 €	0,00 €
Režijné náklady (SIPO, elektrina)	2 489,37 €	1 894,36 €	595,01 €	0,00 €
Komunikačné náklady (telefón, internet, poštovné)	1 437,44 €	1 437,44 €	0,00 €	0,00 €
Právna pomoc a advokátske zastupovanie klientok	8 118,75 €	8 118,75 €	0,00 €	0,00 €
Materiálové vybavenie (interiérové, IT, kancelárske potreby, materiál na údržbu)	5 711,54 €	5 502,93 €	208,61 €	0,00 €
Cestovné náklady a ubytovanie	210,00 €	0,00 €	210,00 €	0,00 €
Náklady na výrobu informačných materiálov, publikácií a webových stránok	1 765,68 €	0,00 €	1 396,80 €	368,88 €
Členské v medzinárodných organizáciách	200,00 €	0,00 €	0,00 €	200,00 €
Ostatné služby, dane, poistné, poplatky a odpisy	7 433,20 €	5 856,91 €	1 299,00 €	277,29 €
	95 641,36 €	69 599,85 €	25 195,34 €	846,17 €

2 Podiel nákladov podľa jednotlivých programov

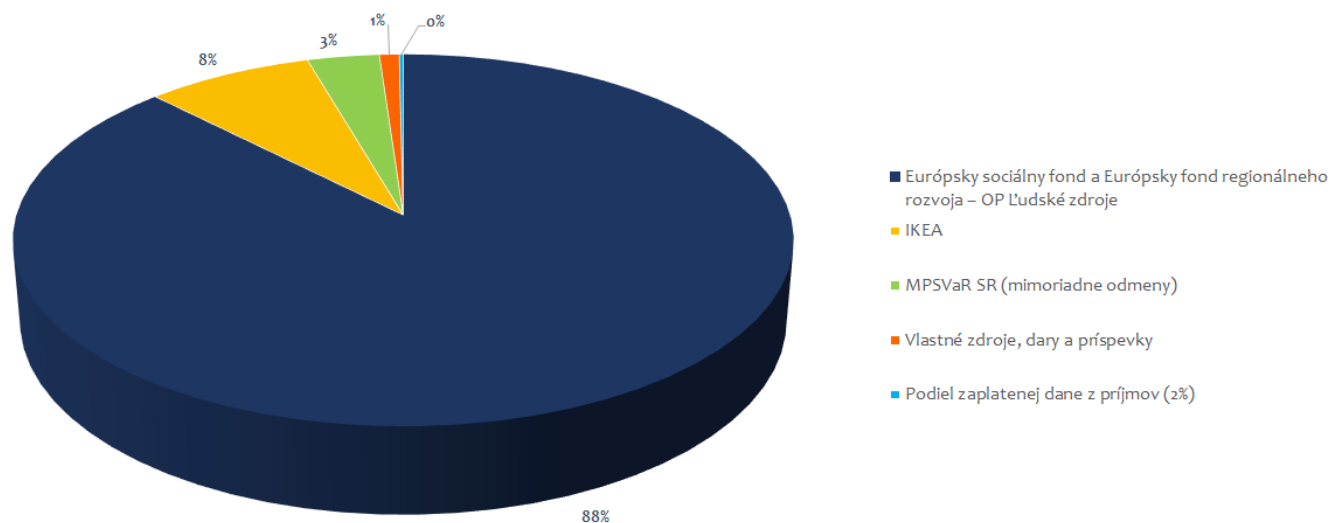
3 Podiel jednotlivých typov nákladov

Náklady na pomoc a podporu pre ženy zažívajúce násilie

	Celkom	Európsky sociálny fond a Európsky fond regionálne- ho rozvoja – OP	IKEA	MPSVaR SR (mimoriadne odmeny)	Vlastné zdro- je, dary a príspevky	Podiel zaplate- nej dane z prí- jmov (2%)
Mzdové náklady (celková cena práce)	45 176,52 €	39 072,95 €	2 978,42 €	2 366,00 €	648,96 €	110,19 €
Zákonné sociálne náklady	1 612,94 €	1 612,94 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Režijné náklady (SIPO, elektrina)	1 894,36 €	1 894,36 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Komunikačné náklady (telefóny,internet, poštovné)	1 437,44 €	1 422,34 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	15,10 €
Právna pomoc a advokátske zastupovanie klientok	8 118,75 €	8 118,75 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Materiálové vybavenie (interiérové, IT, kancelárske potreby, materiál na údržbu a hygienu)	5 502,93 €	2 982,00 €	2 514,55 €	0,00 €	0,00 €	6,38 €
Ostatné služby, dane, poistné a poplatky	5 856,91 €	5 856,91 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	69 599,85 €	60 960,25 €	5 492,97 €	2 366,00 €	648,96 €	131,67 €

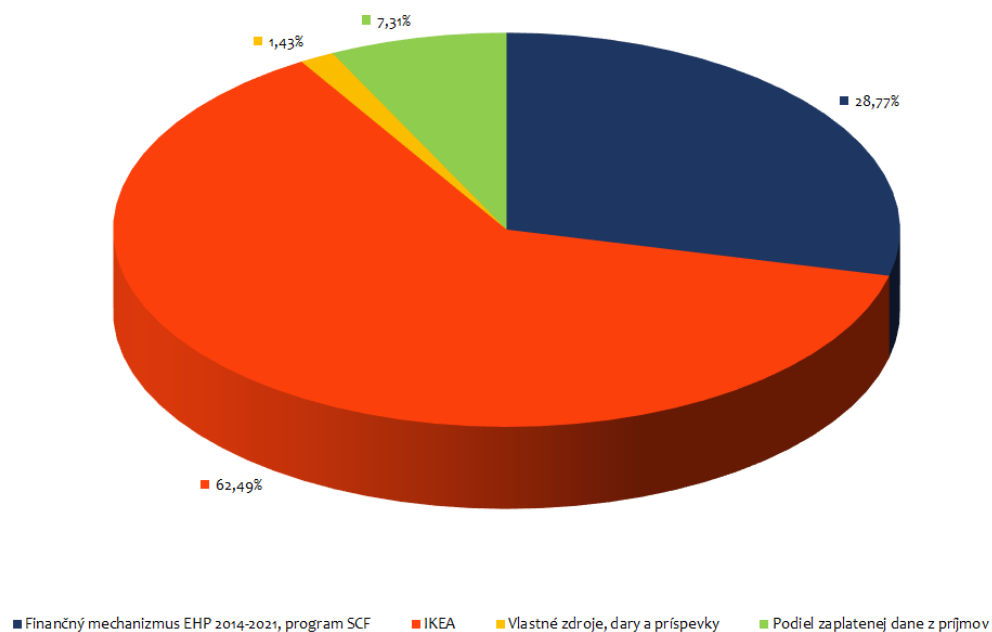
4 Podiel nákladov podľa jednotlivých zdrojov

Náklady na realizáciu programu na zlepšovanie podmienok v prostredí na pomoc, podporu a ochranu žien zažívajúcich násilie a ich detí

	Finančný mecha- nizmus EHP 2014- 2021, program SCF			Vlastné zdroje, dary a príspevky	Podiel zaplatenej dane z príjmov
	Celkom	IKEA			
Mzdy a odmeny (celková cena práce)	21 485,92 €	5 383,95 €	15 535,82 €	0,00 €	566,15 €
Režijné náklady (SIPO, elektrina)	595,01 €	595,01 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Materiálové vybavenie (interiérové, IT, kancelárske potreby, materiál na údržbu a hygienu)	208,61 €	208,61 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ostatné služby	1 299,00 €	1 059,88 €	0,00 €	0,00 €	239,12 €
Cestovné náklady	210,00 €	0,00 €	210,00 €	0,00 €	0,00 €
Náklady na výrobu a distribúciu informačných materiálov, publikácií a webových stránok	1 396,80 €	0,00 €	0,00 €	360,00 €	1 036,80 €
	25 195,34 €	7 247,45 €	15 745,82 €	360,00 €	1 842,07 €

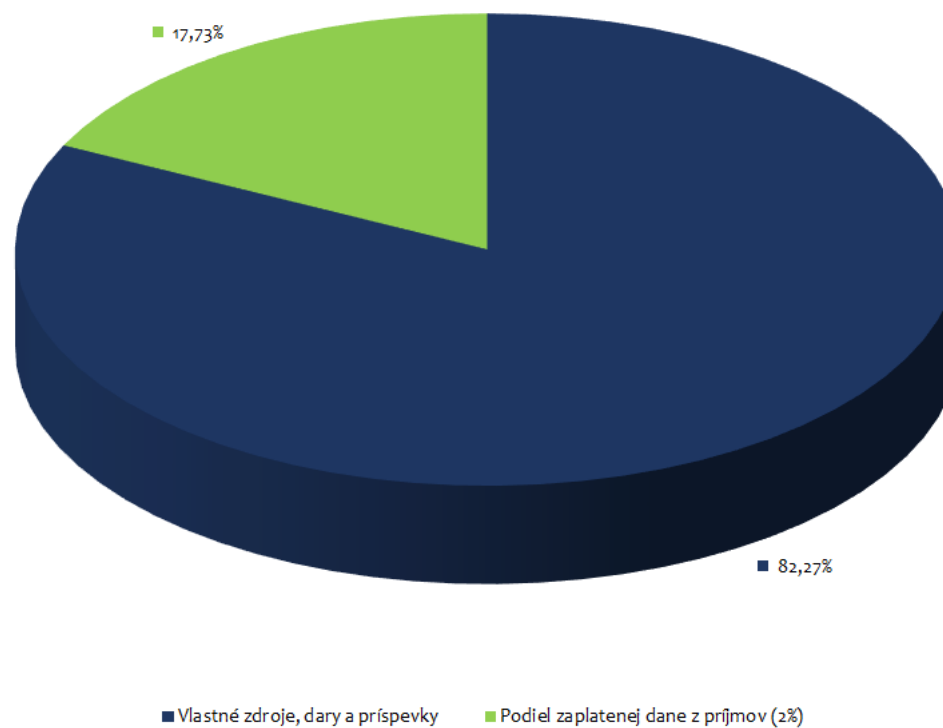
5 Podiel nákladov podľa jednotlivých zdrojov

Náklady na rozvoj organizácie a iné náklady

	Celkom	Vlastné zdroje, dary a príspevky	Podiel zaplatenej dane z príjmov
Náklady na výrobu informačných materiálov, publikácií a webových stránok	368,88 €	368,88 €	0,00 €
Ostatné služby, dane a poplatky	277,29 €	127,25 €	150,04 €
Členské v medzinárodných organizáciách	200,00 €	200,00 €	0,00 €
	846,17 €	696,13 €	150,04 €

6 Podiel nákladov podľa jednotlivých zdrojov

Výsledok hospodárenia analyticky za rok 2021 za celú organizáciu

FENESTRA

IČO: 35531151

		suma v EUR
Náklady		
	Spotreba ostatného drobného materiálu	5707,04
	Spotreba energie	264,00
	Spotreba tovaru	31,68
	Náklady na SIPO(voda, kúrenie)	3136,12
	Právnicke služby	8823,75
	Ostatné služby	7183,76
	Mzdové náklady	54027,40
	Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	18670,49
	Zákonné sociálne náklady	1820,86
	Daň z nehnuteľnosti	64,60
	Ostatné dane a poplatky/notárske a správne poplatky	63,50
	Poistné	293,81
	Bankové poplatky nedaňové+daňové	313,60
	Náklady partnerov na spoločných projektoch	13370,14
	Bankové poplatky za transakcie e-shop	1,04
	Odpis HIM a NIM	721,80
	Poskytnuté členské príspevky	200,00
	Náklady celkom	114693,59
Výnosy		
	Výnosy za služby z vedľajšej činnosti/poštovné, balné	9,00
	Výnosy z predaja tovaru/vedľajšia činnosť	58,00
	Iné výnosy, vratky	855,75
	Prijaté príspevky od iných organizácií	33427,68
	Prijaté príspevky od fyz.osôb	190,00
	Príspevky z podielu zaplat. dane 2%	2033,74
	Dotácie (a príspevky zo ŠR a eurofondov)	76741,41
	Výnosy celkom	113315,58
	Výsledok hospodárenia	-1 378,01

Stav a pohyb majetku a záväzkov za rok 2021

FENESTRA

IČO: 35531151

Druh majetku	stav k 31.12.2020	stav k 31.12.2021	rozdiel oproti r.2020
Dlhodobý hmotný majetok	5525,69	4803,89	-721,80
Materiál	85,00	85,00	0,00
Tovar	2631,05	2599,37	-31,68
Poskytnuté prevádzkové preddavky	1052,05	812,05	-240,00
Ostatné pohľadávky dlhodobé	0,00	700,00	700,00
Finančný majetok krátkodobý(banka+pokladňa)	61600,23	95412,93	33812,7
Pohľadávky(granty,príspevky)	109742,78	201568,18	91825,4
Položky čas.rozlíšenia(aktíva)	81,37	81,37	0,00
Aktíva spolu	180718,17	306062,79	125344,62
Základné imanie (vytvorené z min. ziskov a strát)	2578,09	2578,09	0,00
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. rokov	6573,20	6477,28	-95,92
Výsledok hospodárenia	-95,92	-1378,01	-1282,09
Krátkodobé záväzky(faktúry,mzdy,odvody,daň, vratky príspevkov)	2952,42	6720,87	3768,45
Dlhodobé záväzky (zo sociál.fondu)	536,5	744,42	207,92
Záväzky voči účastníkom združení	7723,13	7723,13	0,00
Krátkodobé rezervy	0,00	0,00	0,00
Položky čas.rozlíšenia,rezervy (pasíva)	160450,75	283197,01	122746,26
Pasíva spolu	180718,17	306062,79	125344,62

Výsledovka podľa zdrojov financovania za rok 2021 v eurách

FENESTRA

IČO: 35531151

Použitie príspevku z projektu ESF č.zml. I312041Q32401 (stredisko 11)

Náklady

Spotreba materiálu	2977,50
Spotreba energie	264,00
Náklady na SIPO(voda, kúrenie)	2541,11
Právnicke služby	8118,75
Ostatné služby	4358,98
Mzdové náklady	31587,26
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	11117,59
Zákonné sociálne náklady	1638,87
Daň z nehnuteľnosti	64,60
Iné ostatné náklady:poistné, poplatky banke	430,31
Náklady celkom	63098,97

Výnosy (zdroj)

Preplatok zo SIPO z r. 2020	855,75
Spotrebovaný príspevok z projektu ESF	62243,22
Výnosy celkom	63098,97

Použitie príspevku z 2% prijatých daní (stredisko 22)

Náklady

Spotreba ostatného drobného materiálu	6,38
Ostatné služby	1291,02
Mzdové náklady	508,84
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	167,50
Ostatné dane a poplatky/notár.p poplatky	60,00
Náklady celkom	2033,74

Výnosy

Použitie príspevku z podielu zaplat. dane 2% (prijaté v r. 2020+2021)	2033,74
Výnosy celkom	2033,74

E-shop/Podnikateľská činnosť (stredisko 33)

Náklady

Predaný tovar	31,68
Ostatné služby/prevádzka e-schopu	368,88
Poplatky banke	90,04
Náklady celkom	490,60

Výnosy

Tržby za predaj tovaru	58,00
Tržby za poštovné a balné	9,00
Výnosy celkom	67,00

Výsledovka podľa zdrojov financovania za rok 2021 v eurách

FENESTRA

IČO: 35531151

Použitie príspevku z projektu č. T2-2020-018 od NOS (stredisko 44)

Náklady

Spotreba materiálu	208,61
Náklady na SIPO(voda, kúrenie)	595,01
Právnicke služby	705,00
Ostatné služby	354,88
Mzdové náklady	4198,74
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	1425,91
Náklady partnerov na spoločnom projekte	2751,24
Náklady celkom	10239,39

Výnosy

Použitý príspevok z projektu NOS	10239,39
Výnosy celkom	10239,39

Použitie príspevku od CA Fondation (stredisko 56)

Náklady

Ostatné služby	240,00
Náklady celkom	240,00

Výnosy

Spotrebované príspevky od CA Fondation	240,00
Výnosy celkom	240,00

Použitie príspevku od CA Fondation (stredisko 57)

Náklady

Ostatné služby	360,00
Mzdové náklady	480,00
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	168,96
Náklady celkom	1008,96

Výnosy

Spotrebované príspevky od CA Fondation	1008,96
Výnosy celkom	1008,96

Výsledovka podľa zdrojov financovania za rok 2021 v eurách

FENESTRA

IČO: 35531151

Použitie príspevku od IKEA (stredisko 80)

Náklady

Spotreba materiálu	2514,55
Ostatné služby	210,00
Mzdové náklady	14102,56
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	4681,73
Náklady partnerov na spoločnom projekte	10618,90
Náklady celkom	32127,74

Výnosy

Použitý príspevok od IKEA	32127,74
Výnosy celkom	32127,74

Použitie ostatných zdrojov/drobné dary a príspevky (stredisko 99)

Náklady

Zákonné sociálne náklady	181,99
Ostatné poplatky banke+notár	91,60
Odpis HIM a NIM	721,80
Poskytnuté príspr.iným účt.jednotkám/členské	200,00
Náklady celkom	1195,39

Výnosy

Prijaté príspevky od právnických osôb	50,98
Prijaté príspevky od fyz.osôb	190,00
Výnosy celkom	240,98

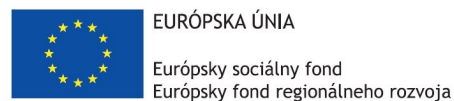
Použitie príspevku na odmeny zamestnancov v soc. sl. počas COVID-19 (stredisko 99COVID-19)

Náklady

Mzdové náklady	3150,00
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	1108,80
Náklady celkom	4258,80

Výnosy

Použitý príspevok z ústredia práce sociálnych vecí a rodiny	4258,80
Výnosy celkom	4258,80

Ďakujeme aj všetkým individuálnym darcom a darkyniam, ktoré nás v roku 2021 podporili finančným alebo nefinančným darom. Naše poďakovanie patrí aj všetkým ostatným ľuďom, ktorí sa dobrovoľne zapojili do našich aktivít alebo ich nejakým spôsobom podporili.